	Комунальний заклад **«КРИВОРІЗЬКИЙ ФАХОВИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ»** **Дніпропетровської обласної ради** **СИЛАБУС**
Освітній компонент	**Військово-медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій**
Освітньо-професійна програма	Фармація
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Спеціальність	І8 Фармація
Галузь знань	І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Статус освітнього компонента	Обов'язкова
Форма навчання	Денна
Рік навчання / семестр	ПЗСО: другий рік, семестр ІІІ
Кількість кредитів ECTS/обсяг	Кредитів – 4 Усього годин – 120 Лекції – 24 Практичні заняття – 48 Самостійна робота – 48
Викладач	Мірошниченко Сергій Іванович
E-mail	s.miroshnichenko@krmedkol.com
Консультації	За графіком упродовж навчального року
Анотація до курсу	Освітній компонент «**Військово-медична підготовка те медицина надзвичайних ситуацій»** спрямований на формування у здобувачів освіти аналітичного та клінічного мислення, розвитку здатності приймати рішення в практичних ситуаціях, а також забезпечує міждисциплінарну інтеграцію з іншими навчальними компонентами освітньої програми. Метою освітнього компоненту є набуття здобувачами освіти сучасних теоретичних знань, оволодіння основними термінами та поняттями дисципліни, формування практичних навичок і вмінь застосовувати знання під час професійної діяльності та в подальшому навчанні. Освітній компонент має професійно-практичну спрямованість. Опанування курсу сприяє розвитку професійного мислення, відповідальності, здатності до прийняття самостійних рішень щодо надання меддопомоги пораненим та ураженим як в умовах бойових дій, так і при виникненні надзвичайних ситуацій в тилових районах.
Мета та завдання курсу	Метою освітнього компоненту «**Військово-медична підготовка те медицина надзвичайних ситуацій»** є набуття здобувачами освіти сучасних теоретичних знань, оволодіння основними термінами та поняттями дисципліни, формування практичних навичок і вмінь

	застосовувати знання під час професійної діяльності та в подальшому навчанні. **Основні завдання освітнього компонента:** Обов'язковим завданням постає формування компетентностей заявлених у Стандарті фахової передвищої освіти зі спеціальності 226 Фармація галузі знань 22 Охорона здоров'я освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр: **ЗК 3.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. **ЗК 4.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. **ЗК 6.** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. **ЗК 8.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. **ЗК 9.** Здатність до міжособистісної взаємодії. **СК2.** Здатність здійснювати професійну діяльність згідно з вимогами санітарно-гігієнічних норм, охорони праці та безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки. **СК10.** Здатність надавати домедичну допомогу.
Програмні результати навчання	**РН 2.** Спілкуватися державною та іноземною мовами у професійній діяльності. **РН 6.** Здійснювати професійну діяльність з урахуванням її значущості для здоров'я людини та напрямків розвитку фармації. **РН16.** Виконувати основні заходи, направлені на надання домедичної допомоги в різних клінічних ситуаціях, спрямованих на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків бойових дій.

Зміст курсу

ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ
ТА САМОСТІЙНИХ РОБІТ

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Лекції	Сам. роб
1.	Основні завдання медичної служби збройних сил України у воєнний час	2	
	Охорона праці в галузі		2
2.	Основи організації лікувально – евакуаційного забезпечення військ	2	
	Травматичний шок. Синдром тривалого роздавлювання тканин		2
3.	Медзабезпечення механізованої роти і батальону в оборонному і наступальному боях		2
4	Організація захисту населення в надзвичайний період. Основи створення і завдання ДСНС	2	
	Вражаюча дія бойовими отруйними речовинами		2
	Гігієна розташування та пересування військ		2
5	Основи радіаційної безпеки. Гігієна харчування військ. Гігієна польового водопостачання	2	
6	Стихійні лиха, їх класифікація, медико-тактичні особливості та проведення аварійно-рятувальних робіт, невідкладна допомога в районах стихійних лих		2
	Створення та завдання санітарно – епідемічної розвідки		2

	Протиепідемічний захист в умовах застосування ворогом бактеріологічної зброї	2	
7	Основи організації санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів у військах		2
	Основи організації забезпечення мед майном і технікою у воєнний час		3
	Транспортні катастрофи. Лікувальне забезпечення при аваріях.		2
8	Основи польової хірургії. Травматичний шок. Синдром тривалого стиснення тканин. Термічні опіки. Відмороження	2	
	Аварії на атомних електростанціях і радіаційно – небезпечних об'єктах. Медична допомога		2
	Класифікація сильнодіючих отруйних речовин		2
9	Наукові основи раціонального харчування. Організація харчування особового складу військ	2	
	Стихійні лиха, їх класифікація та медико – тактична характеристика		2
	Екстрена медична допомога та принципи захисту населення в мирний та воєнний час та НС.		2
10	Аварії на АЕС. Хіміко-технологічні катастрофи, лікувально-профілактичні заходи в осередках хімічного ураження.	2	
	Зміст та організація режимно – обмежувальних заходів в осередках		3
	Основи організації санітарно – гігієнічних заходів у військах		3
11	Завдання та зміст ВПТ. Ядерна зброя, радіаційні ураження.	2	
	Завдання та основи протиепідемічного захисту військ		3
	Основи захисту населення у надзвичайних ситуаціях. Державна служба медицини катастроф		2
12	Особливості ураження хімічною зброєю, ураження БОР	2	
	Організація екстреної допомоги постраждалим у НС. Система евакуаційного забезпечення		2
	Вражаюча дія сучасної зброї та характеристики санітарних втрат		2
	Разом	24	48

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема	Години
01	Організація надання І медичної допомоги пораненим на полі бою. Індивідуальні та групові засоби захисту. Оснащення санітара та санінструктора роти. Організація забезпечення медичним майном і технікою у воєнний час	4
02	Заходи першої медичної та долікарської допомоги при пораненнях та ураженнях на МПБ	4
03	Заходи першої медичної та долікарської допомоги при пораненнях та ураженнях.. Травматичний шок	4
04	Синдром тривалого роздавлювання тканин.	4
05	Термічні опіки. Відмороження	4
06	Характеристика ядерної зброї. Радіаційні ураження	4
07	Особливості хімічної зброї. Характеристика осередку хімічного зараження	4
08	Аварії на АЕС і радіаційно – небезпечних об'єктах.	4
09	Транспортні катастрофи	4

10	Хіміко – технологічні катастрофи. Основні лікувально – профілактичні заходи в осередку хімічного ураження. Характеристика мед.заходів в осередку транспортних аварій та катастроф. Екстренна медична допомога при масових ураженнях в мирний і воєнний час. Захист населення в НС.	4
11	Гігієна харчування особового складу військ	4
12	Гігієна водопостачання, пересування військ. Характеристика протиепідемічних сил і засобів. Завдання сан епід розвідки.	4
	Разом:	48

Пререквізити	Анатомія з основами фізіології, Безпека життєдіяльності, захист України
Кореквізити	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці, Основи національного спротиву;
Постреквізити	клінічні дисципліни, практичне навчання
Методи навчання	пояснювально-ілюстративні, практичні,. Теоретична підготовка передбачає проблемні лекції, пояснення, бесіди, роботу з навчальною літературою, схемами, таблицями, атласами, приладами та табельними медичними засобами з надання мед допомоги пораненим та ураженим. Практична підготовка здійснюється шляхом виконання практичних навичок з застосуванням табельних та підручних засобів меддопомоги. Застосовуються професійно орієнтовані ситуаційні завдання. Самостійна робота передбачає опрацювання інформаційних джерел, виконання тестових, опрацювання схем, таблиць.
Методи контролю	усне та письмове опитування; тестовий контроль; вирішення ситуаційних задач, демонстрація практичних навичок, розв'язання ситуаційних та клінічно орієнтованих завдань; контроль виконання самостійної роботи.
Види контролю	тематичний контроль відповідно до навчального плану

Перелік практичних навичок та умінь

1 Застосування індивідуального перев’язувального пакета, шприц-тюбика
2 Застосування аптечки індивідуальної для надання першої мед допомоги пораненим на полі бою
3 Опанування способів розшуку поранених, наближення до поранених, виносу їх з поля бою
4 Засвоєння переліку табельного оснащення медпункту батальйону,
5 Вивчення обв,язків фельдшера батальйону, санінструктора роти та його оснащення
6 Оволодіння технікою проведення СЛР
7 Моделювання та накладання транспортних шин Крамера для іммобілізації при переломах кінцівок
8 Накладання шин Дітеріхса при переломах кісток нижніх кінцівок
9 Накладання пов'язки при травмах голови
10 Визначення обсягу надання першої мед допомоги при отруєннях різними СДОР
11 Надягання протигазу на постраждалих від СДОР
12 Дегазація шкіри, одягу, військового спорядження особового складу
13 Проведення відбору проб питної води для проведення хімічного і бактеріологічного досліджень
14 Оформлення висновку за результатами лабораторних досліджень питної води

15 Провести зонування відкритого вододжерела при розміщенні військ в польоаих умовах (ситуаційна задача)
16 Проведення знезараження води в польових умовах табельними засобами медичного захисту\
17 Зупинка зовнішньої кровотечі табельними медзасобами (джгут, турнікет),
18 Зупинка зовнішніх кровотеч підручними засобами- джгут-закрутка
19 Пальцеве притискання судин
20 Розрахунок об'єму крововтрати за індексом Альговера
21 Визначення загальної площі термічного опіку
22 Накладання пов'язки на опікову поверхню
22 Застосування вмісту АІ при наданні першої мед допомоги обпеченим
24 Вивчення вимог щодо розгортання продовольчого пункту батальйону
25 Опанування порядку розслідування харчових отруєнь, заповнення обліково-звітної документації при розслідуванні випадків харчових отруєнь у військах
26 Застосування радіопротекторів, табельного мед майна військ
27 Визначення обсягу та черговості надання меддопомоги при радіаційних ураженнях
28 Визначення розміру шолом-маски протигазу
29 Засвоєння правил надягання протигазу при знаходженні на зараженій місцевості
30 Застосування вмісту АІ при наданні першої меддопомоги при радіаційних ураженнях
31 Порядок проведення спецобробки після виходу із зони ураження ОР
32 Порядок використання індивідуального протихімічного пакету для спецобробки уражених ОР
33 Надання першої мед допомоги ураженим табельними засобами (антидоти, медпрепарати з АІ)
34 Користування приладом хімічної розвідки для індикації ОР

Політика курсу

Опанування ОК «Військово-медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій» передбачає систематичну участь здобувача освіти в освітньому процесі, підготовку до практичних занять, своєчасне та самостійне виконання навчальних завдань, дотримання принципів академічної доброчесності, професійної етики та правил безпечної роботи в навчальному кабінеті. Особлива увага приділяється формуванню практичних навичок роботи з приладами, перев,язувальними матеріалами, засобами надання медичної допомоги пораненим та ураженим на полі бою і в надзвичайних ситуаціях. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися правил роботи з оснащенням, що використовується на практичних заняттях. Пропущені заняття та невиконані обов'язкові види робіт опрацьовуються відповідно до встановленого у Коледжі порядку. Використання цифрових ресурсів та інструментів ШІ допускається як допоміжний засіб навчання за умови критичного оцінювання інформації, самостійності виконання завдань та дотримання академічної доброчесності. Комунікація учасників освітнього процесу ґрунтується на взаємоповазі, відповідальності, партнерстві та професійній етиці.

Політика оцінювання

Оцінювання результатів навчання з освітнього компонента « Військово-медична підготовка та медицина надзвичайних ситуацій» здійснюється на засадах об'єктивності, систематичності, прозорості, академічної доброчесності та відповідності визначеним результатам навчання. Передбачено тематичне оцінювання. Оцінюються повнота і усвідомленість теоретичних знань, виконання практичних завдань Обов'язковими є дотримання правил безпеки та академічної доброчесності. Порядок відпрацювання пропущених зайнять, повторного оцінювання та оскарження результатів визначається відповідними внутрішніми

нормативними документами Коледжу. Результати самостійної роботи враховуються відповідно до визначених критеріїв. Підсумкова оцінка формується відповідно до системи оцінювання, встановленої у Коледжі. Повторне оцінювання, відпрацювання пропущених зайняття та оскарження результатів здійснюються відповідно до внутрішніх нормативних документів Коледжу. Під час усіх видів контролю здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Усі види контролю навчальної діяльності та визначення рівня сформованості тих чи тих компетентностей відбуваються за національною 4-бальною шкалою:

«5» (відмінно) – повні, системні знання; ідентифікація небезпечних уражаючих факторів та наслідків поранень та уражень, правильне виконання практичних завдань..

«4» (добре) – достатні знання; правильне виконання практичних завдань; окремі несуттєві неточності, які здобувач може виправити.

«3» (задовільно)– базові знання, виконання практичних завдань із частковою допомогою викладача; наявність окремих суттєвих помилок.

«2» (незадовільно)– фрагментарні знання; труднощі з визначенням пріоритетності окремих складових при наданні меддопомоги; суттєві помилки під час виконання практичних завдань; мінімальні результати навчання не досягнуті.

Критерії оцінювання рівня володіння здобувачами практичними знаннями

Рівні навчальних досягнень здобувачів	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів
2	володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання, з допомогою викладача відповідає на питання, що потребують відповіді «так» чи «ні»
3	може зі сторонньою допомогою пояснювати події, явища, виправляти допущені неточності (власні, інших студентів), виявляє елементарні знання основних навичок невідкладної медичної допомоги за допомогою викладача
4	вільно володіє вивченим матеріалом у стандартних ситуаціях, наводить приклади його практичного застосування, аргументи на підтвердження власних думок та володіє навичками самостійного надання невідкладної допомоги
5	має системні знання, виявляє здібності до прийняття рішень, уміє класифікувати та аналізувати НС і робить відповідні висновки й узагальнення, пропонує шляхи ліквідації, вміє знаходити й аналізувати додаткову інформацію, може самостійно надати невідкладну медичну допомогу в різних ситуаціях

Відпрацювання та перескладання

Здобувач освіти має право відпрацювати пропущені теми або перескласти їх на позитивну оцінку. Це можна зробити під час індивідуальної роботи викладача зі здобувачами освіти.

Критерії оцінювання тестів

Фінальна оцінка за тестові завдання встановлюється на основі відсотка правильних відповідей:

Кількість правильних відповідей в %	Оцінка
90-100%	5
89-70%	4
69-55%	3
<54%	2

Інформаційні ресурси

Гут Т.М., Гут Р.П. Військово-медична підготовка. — К.: Медицина, 2010. — 303 с.

Військова токсикологія, радіологія і медичний захист: підручник / За ред.

Скалецького Ю.М., Мисули І.Р. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. — 362 с.

Кочін І.В. Медицина катастроф. — К.: Здоров'я, 2002–348 с.

Медична служба механізованої (танкової) бригади: навч. посіб. / Вороненко В.В., Бадюк М.І., Гулько В.М. та ін. — К.: УВМА, 2004. — 107 с.

Організація медичного забезпечення військ / Бадюк М.І., Левченко Ф.М., Токарчук В.П., Солярик В.В. та ін. / За ред. В.В. Паська. — К.: МП "Леся", 2005. — 430 с.

Рятувальні роботи та медична допомога у вогнищах надзвичайних ситуацій / Губенко І.Я., Брага В.М. та ін. — Черкаси: Відлуння-Плюс, 2007. — 104 с.

Сидоренко П.І., Гуш Т.М., Чернишенко Г.А. Військово-медична підготовка. — К.: Медицина, 2008.

Тарасюк В.С. Медицина надзвичайних ситуацій. — К.: Медицина, 2010.

Безкоштовні веб-ресурси щодо військової медицини https://library.gov.ua/bezkoshtovni-veb-resursy-shchodo-viyskovoi-medytsyny/

Розглянуто та схвалено на засіданні циклової комісії загальнопрофесійної та цифрової підготовки

Протокол № 1 від «03» вересня 2026 р.

Голова ЦК _____ / Світлана ШОКОТЬКО /

(підпис) (прізвище, ім'я)